

เพลงพื้นบ้าน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรี)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

เพลงพื้นบ้าน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

(FOLK SONGS OF PHANOMTUAN DISTRICT, KANCHANABURI PROVINCE)

กฤษฎณะ วรรณศิริ 4736115 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ณรงค์ชัย ปิฎกฤษต์ กศ.บ., กศ.ม., ศศ.ม. อรวรรณ บรรจง
ศิลป์ กศ.บ., ค.ม., M.M. (MUSICOLOGY)

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นงานวิจัยด้านมนุษยดนตรีวิทยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ
บริบทของอำเภอพนมทวน ข้อมูลนักเพลง ประเภทของเพลง บทบาทของเพลง และวิเคราะห์
ลักษณะทางดนตรีของเพลงพื้นบ้าน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ผลการวิจัยพบว่า อำเภอพนมทวนแบ่งเขตการปกครองเป็น 8 ตำบล ลักษณะภูมิศาสตร์
เป็นที่ราบสูงและที่ราบลุ่ม สภาพสังคมและวัฒนธรรม กลุ่มประชากร ศาสนา คล้ายคลึงกับจังหวัด
ในภาคกลางของไทย ข้อมูลนักเพลงพบว่ามีจำนวนอยู่น้อยมากและส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ประเภท
ของเพลงพื้นบ้านแบ่งออกเป็น 5 ประเภทได้แก่ 1) เพลงในช่วงเทศกาลสงกรานต์ 2) เพลงในช่วง
เทศกาลเพาะปลูก 3) เพลงในช่วงเทศกาลเก็บเกี่ยว 4) เพลงในช่วงเทศกาลออกพรรษา 5) เพลงร้อง
หรือเล่นทั่วไปไม่จำกัดเทศกาล บทบาทของเพลงพื้นบ้านในปัจจุบันพบว่ามี 2 ลักษณะคือ 1) เป็น
เพลงที่ร้องมาตั้งแต่อดีตและสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ เพลงร้อยพรรษาและเพลงกล่อมเด็ก 2)
เป็นเพลงที่เปลี่ยนรูปแบบจากการร้องแบบเดิมมาเป็นการร้องหรือเล่นในรูปแบบการแสดงหรือการ
สาธิตได้แก่ เพลงเหย่อยและเพลงรำโทน การวิเคราะห์ลักษณะทางดนตรีจากเพลง 18 เพลงพบว่า
เพลงส่วนใหญ่เน้นบทร้องเป็นคำกลอนสัมผัส มีทำนองเดียวสั้นๆ ใน 1 บท และเปลี่ยนบทร้องไป
ตามสถานการณ์หรือเนื้อเรื่อง เพลงมีจังหวะที่ร้องช้า ปานกลาง และเร็ว ด้วยจังหวะคงที่และไม่คงที่
ใช้กลุ่มเสียงประมาณ 3-4 เสียง วิธีการร้องมีทั้งร้องเดี่ยวและร้องหมู่ การร้องหมู่เป็นแบบลูกคู่ร้อง
รับและแบบร้องไปพร้อมๆ กัน

คำสำคัญ : เพลงพื้นบ้าน / อำเภอพนมทวน

377 หน้า

FOLK SONGS OF PHANOMTUAN DISTRICT, KANCHANABURI PROVINCE

KRITSANA WANASIRI 4736115 MSMS / M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORS : NARONGCHAI PIDOKRAJT, B.Ed., M.Ed.,
MA., ORAWAN BANCHONGSILPA, M.Ed., M.M. (MUSICOLOGY)

ABSTRACT

The purpose of this music anthropology thesis was to conduct a study of folk songs in Phanomtuan District, Kanchanaburi Province. The data included information on musical performers, categories of folk songs, the roles of folk songs and analyses of folk musical characteristics of the songs.

Phanomtuan District is divided into 8 Tambons. There are districts located in the highlands and the lowlands. Socially and culturally, the population groups and their religious life are similar to other provinces in the middle part of Thailand.

At present the number of musical performers is decreasing and most are older.

The folk songs in the area were categorized in five types by season or by festival. The following are examples of the categorization: folk songs in Songkran festival, folk songs in agricultural festival, folk songs in Aokpansa festival and folk songs that are sung or played at festivals in general.

The role of folk songs in the society and culture of the Phanomtuan District, is defined by two aspects: 1) songs which have been inherited from the past, such as Roiphansa songs and Klomdek songs ; 2) songs that have changed in presentation from their original, such as Yei songs and Rumthoun songs.

The musical characteristics of the folk songs were analyzed through 18 songs. It was found that most focused upon the words of poems, used short melodies over one verse, and that the lyrics changed to follow the situation or story. The singing movements were slow, moderate and fast. The tempo of the songs was both stable and unstable. The songs used sound groups of about 3-4 tones. The methods of singing were solo and group forms. The groups sang following a leader or they sang together with the leader.

KEY WORDS : FOLK SONGS / PHANOMTUAN DISTRICT

377 p.